

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 144-1915)

Originalt emne

Arbejderforhold

Arbejdsanvisningskontor

Vedtægter

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 21. oktober 1915](#)
- 2) [Byrådsmødet den 11. november 1915](#)
- 3) [Byrådsmødet den 18. november 1915](#)
- 4) [Byrådsmødet den 23. november 1915](#)
- 5) [Byrådsmødet den 13. januar 1916](#)
- 6) [Byrådsmødet den 27. januar 1916](#)
- 7) [Byrådsmødet den 3. februar 1916](#)
- 8) [Byrådsmødet den 30. marts 1916](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 21. oktober 1915 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 144-1915)

Indstilling fra Udvalget angaaende Oprettelse af et Arbejdsanvisningskontor i Aarhus med Forslag til Vedtægt for Arbejdsanvisningskontoret i Aarhus.

Formanden erindrede om, at de for et Aars Tid siden førte Forhandlinger mellem Repræsentanter for Aarhus og Skanderborg Amtsraad samt for Byraadene i Aarhus, Horsens, Skanderborg og Silkeborg om Oprettelse af Arbejdsanvisningskontorer var

strandede som Følge af Skanderborg Amtsraads Stilling. Fra Direktøren for Arbejdsanvisningen var der saa blevet henstillet til Byraadet om atter at sætte Sagen i Gang paa Grundlag af, at Aarhus By- og Amtsraadskreds oprettede et Arbejdsanvisningskontor i Aarhus og eventuelt Kontorer i Odder og Hinnerup. Da Ministeriet vilde benytte sin ved Loven hjemlede Ret til at oprette et Arbejdsanvisningskontor, hvis man ikke selv gjorde dette, indledede man Forhandling med Repræsentanter for Amtsraadet, og Resultatet var blevet det foreliggende Udkast til Vedtægt for Arbejdsanvisningskontoret i Aarhus. Udkastet var i det væsentlige i Overensstemmelse med det tidligere vedtagne. Det var beklageligt, at man havde maattet gøre Bestyrelsen saa stor, nemlig paa 9 Medlemmer, men det havde været umuligt at finde en anden Form, idet Udvalget ikke vilde gaa bort fra, at hver af de to Raad skulde vælge 2 af sine Medlemmer medens 2 skulde vælges efter Indstilling af henholdsvis Arbejdsgivernes og Arbejdernes Fællesorganisation. Der var indløbet en lille Fejl i Udkastets § 4, hvor der staar, at "Kontorets Personale, med Undtagelse af Bestyreren, ansættes og afskediges af Bestyrelsen", idet Retten til disse Ansættelser efter Loven tilkom det kommunale Raad efter Indstilling af Bestyrelsen, men Taleren vilde dog henstille, at man vedtog Bestemmelsen, idet Ministeriet antagelig vilde sige, at det kommunale Raad kunde bemyndige Bestyrelsen til at foretage Ansættelserne. Der havde i Udvalget været Enighed om, at det vilde være rigtigt ogsaa at oprette Kontorer i Odder og Hinnerup, dog vilde man ikke straks beslutte sig dertil, hvilket Amtsraadet derimod havde gjort. Antagelig kunde man bemyndige Bestyrelsen til at oprette disse Filialer, naar den fandt det heldigt. Taleren henstillede, at man snarest valgte Bestyrelsen, da det vilde være rigtigt, at det blev denne, som kom til at føre Sagen videre frem.

Samuelson bemærkede, at der hverken fra Arbejdsgivernes eller Arbejdernes Side havde været nogen Begejstring for at oprette et Arbejdsanvisningskontor, men at man næppe kom udenom at maatte gøre det, da Ministeriet ellers vilde tage Initiativet dertil. Udvalget havde derfor ment, at man hellere selv maatte gøre det for at faa Indflydelse paa Ordningen. Da Arbejdsgiverne ingen egentlig Fællesorganisation havde her i Byen, vilde det maaske være rigtigt, at der i § 2 kom til at staa Haandværkerforeningen i Stedet for Arbejdsgivernes Fællesorganisation. Sluttelig anbefalede Taleren Udkastet, der var udarbejdet paa Grundlag af den af Arbejdsanvisningsdirektoratet udsendte Mønstervedtægt.

Magnus Nielsen oplyste, at den lokale Afdeling af Arbejdsgiverforeningen var Arbejdsgivernes herværende Fællesorganisation.

Marthin Hansen var ligesom Hr. Samuelson klar over, at Begejstringen for Sagen var ret ringe, men vilde desuagtet finde det rigtigst, at man selv oprettede Kontoret, naar dette dog vilde blive oprettet, og man i begge Tilfælde vilde faa Udgiften dermed.

Simonsen ansaa det for en Forudsætning, at to af de af Amdtsraadet valgte Medlemmer af Bestyrelsen skulde være Arbejdere, hvilket ikke stod i § 2, ligesom der heller ikke stod, hvem der skulde indstille disse 2 Arbejdere.

Formanden udtalte, at Amdtsraadet naturligvis ligesom Byraadet maatte vælge 2 Arbejdsgivere og 2 Arbejdere.

P. Petersen mente det i Strid med Aftalen, hvis Amdtsraadet havde forlangt, at der nu skulde oprettes Filialer i Odder og Hinnerup. Aftalen gik nemlig ud paa, at der først skulde oprettes et Kontor i Aarhus, og at Bestyrelsen senere kunde medvirke til de andre Kontorers Oprettelse.

Formanden troede ikke, Amdtsraadet vilde oprette Kontorer i Odder og Hinnerup uden i Enighed med Bestyrelsen, som man altsaa maatte bemyndige til at oprette disse Filialer.

Samuelson bekræftede, at der havde været Enighed om, at Kontoret i Aarhus først skulde oprettes. Efter al Sandsynlighed havde Amdtsraadets Repræsentanter ikke fundet Tilslutning i Amdtsraadet, som vel vilde have Filialerne, naar Udgiften dog skulde deles.

Indstillingen vedtoges saaledes, at den eventuelle Bestyrelse bemyndiges til, naar Omstændighederne taler derfor, at oprette Filialer i Odder og Hinnerup.

Uddrag fra byrådsmødet den 11. november 1915 - side 10

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 144-1915)

Indstilling fra Udvalget angaaende Arbejdsanvisningskontoret om, at Byraadet foretager Valg til Kontorets Bestyrelse.

Formanden bemærkede, at efter Vedtægten skulde Bestyrelsens Formand vælges af By- og Amdtsraad i Forening. Dette vilde imidlertid blive ret vanskeligt, da det forudsatte et kombineret Møde af Byraadet og Amdtsraadet, og Udvalget havde derfor truffet saadan Aftale med Amdtsraadets Repræsentanter, at der næppe vilde komme Indvending fra

Amtsraadet imod den, som Byraadet indstillede. Desuden skulde Byraadet vælge 4 Bestyrelsesmedlemmer, deraf de 2 efter Indstilling fra Arbejdsgivernes Fællesorganisation og Arbejdernes Fællesorganisation. Som Arbejdsgivernes Fællesorganisation maatte den lokale Afdeling af Arbejdsgiverforeningen betragtes. Dersom Byraadet ingen Indvending gjorde, vilde Taleren derfor anmode de nævnte Institutioner om at indstille en Mand fra hver Institution. Med Hensyn til Valget af Formand var Udvalget nogenlunde enigt om at pege paa Hr. P. Petersen.

Simonsen var forbavset over, at Udvalget kunde tænke paa at foreslaa Hr. P. Petersen til Formand, idet det vilde være ganske i Strid med Vedtægtens Aand at vælge ham. Dette sagde Taleren ikke til Forklejnelse for Hr. P. Petersen, men kun for at udtrykke, at Hr. P. Petersen ikke hørte til den Folkeklasse, som man havde tænkt sig at sætte i Spidsen for denne Institution. Ganske vist var Hr. P. Petersen ikke længere Arbejdsgiver, men han var dog saa nær knyttet til Arbejdsgiverinteresser, at man ikke kunde vælge ham, hvis man vilde overholde det, som var Forudsætningen for Institutionen. Tanken var, at der til Formand skulde vælges en Mand, som hverken var Arbejdsgiver eller Arbejder, hverken Højremand eller Socialdemokrat. Skulde Taleren nævne Navne, skulde det være f. Eks. Politimester Goll, Borgmester Drechsel eller Sagfører Brandt, altsaa Folk, der havde vist social Interesse, men som hverken havde særlige Arbejder- eller Arbejdsgiver interesser. I Arbejderkredse vilde man være tilfreds med hvem man end valgte af de tre nævnte Mænd.

Mikael Johansen kunde ikke forstaa, at en Højremand eller en Socialdemokrat ikke kunde være upartisk Mening en maatte vel saa være, at Formanden skulde være Venstremand, hvad Hr. P. Petersen jo var. Hr. P. Petersen havde vist gjort et godt Arbejde i Udvalget og vilde sikkert blive en dygtig Formand. Det glædede Taleren, at Hr. Simonsen nu syntes at have faaet en bedre Tiltro til Embedsmænd, end han tidligere havde givet Udtryk for. Taleren havde intet imod at vælge en af de af Hr. Simonsen nævnte tre Mænd, men han vilde dog gøre opmærksom paa, at Sagfører Brandt boede i Vejlbj.

Samuelson mente, at det intet gjorde, at Sagfører Brandt boede udenfor Bygrænsen, da Kontoret jo skulde virke baade for By og Land. Det var rigtigt, at Hr. P. Petersen var blevet nævnt i Udvalget som Formandsemne, men baade Hr. Niels Jensen og Taleren havde taget Afstand derfra. Taleren havde spurgt Hr. Jensen-Sønderup om, hvor man fandt de til at være Formand egnede Mænd, og Hr. Jensen-Sønderup havde nævnt, at man et Sted havde valgt en Amtmand, et Sted en Borgmester og et Sted en Toldforvalter. Da Hr. P.

Petersen nylig havde været stor Arbejdsgiver, sad Arbejdsgiveren ham vel for meget i Blodet endnu, til at man kunde vælge ham.

P. Petersen var for engangs Skyld enig med Hr. Simonsen, idet han ikke ønskede at blive Formand.

Simonsen skulde til Hr. Mikael Johansen bemærke, at der her ikke var Tale om Embedsforhold, hvorfor der heller ingen Mening var i at tale om Talerens større eller mindre Tro til Embedsmændene. Det glædede Taleren, at Hr. P. Petersen havde givet Taleren Ret i, at han ikke kunde være Formand for Institutionen. Skulde man vælge Formand i dette Møde, vilde Taleren foreslaa at vælge Borgmester Drechsel.

Mikael Johansen foreslog at udsætte Sagen.

Jakob Jensen vilde, hvis man ikke kunde enes om at vælge Borgmester Drechsel, ligeledes bede om at faa Sagen udsat, da det vilde være heldigt for den ny Institution, om man kunde blive helt enige om, hvem der skulde være dens Formand. Dersom hver af de to Fællesorganisationer kun indstillede een Mand, blev det ikke Byraadet, som valgte disse to Bestyrelsesmedlemmer, saa Taleren vilde henstille, at man anmodede hver af de to Fællesorganisationer om at indstille to eller tre Mand, som Byraadet kunde vælge imellem.

Udsattes.

Uddrag fra byrådsmødet den 18. november 1915 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 144-1915)

Indstilling fra Udvalget angaaende Arbejdsanvisningskontoret om, at Byraadet foretager Valg til Kontorets Bestyrelse.

Formanden meddelte, at der endnu ikke var kommet Indstilling fra Arbejdsgivernes Fællesorganisation og Arbejdernes Fællesorganisation til Valg af Bestyrelsesmedlemmer. Man kunde derfor i dette Møde kun beskæftige sig med Formandsvalget.

Marhin Hansen vilde i Lighed med, hvad han havde gjort i Udvalget, foreslaa at vælge Hr. P. Petersen, som sikkert vilde blive en god Formand.

Christensen anbefalede at vælge Borgmester Drechsel.

(J. Nr. 144-1915)

Valg af Formand i Bestyrelsen for Arbejdsanvisningskontoret i Aarhus.

Formanden erindrede om, at Hr. Simonsen havde rettet Indvending mod Valget af Hr. P. Petersen til Formand i Bestyrelsen for Arbejdsanvisningskontoret, idet Hr. Simonsen havde ment, at Hr. P. Petersen maatte betragtes som Arbejdsgiver. For saa vidt var der imidlertid ikke noget at indvende mod Valget, men man havde derimod ikke overholdt Bestemmelsen i Lovens § 6 om, at den valgte skulde have over Halvdelen af Medlemsantallet. Ganske vist vilde lagttagelsen af denne Bestemmelse byde nogen Vanskelighed, hvor Valget som her skulde foretages af Amts- og Byraad i Forening, og mulig vilde Indenrigsministeren i Henhold til Lovens § 5 kunne fravige Bestemmelsen, men det heldigste vilde jo være, om man kunde enes om Valget, saaledes at den valgte ikke skulde mødes med Mistillid fra den ene Side.

Christensen vilde sætte Pris paa, om man kunde enes om Valget, og vilde, da han vedblivende ikke kunde anerkende Hr. P. Petersen som kvalificeret, foreslaa, at man enedes om at vælge Borgmester Drechsel.

Mikael Johansen kunde ikke anerkende, at Hr. P. Petersen var Arbejdsgiver. Var han det, var Borgmester Drechsel det i samme Grad som Formand for Havneudvalget.

Jakob Jensen fandt det ganske urimeligt at betegne Borgmester Drechsel som Arbejdsgiver, fordi han var Formand i Havneudvalget.

Møller syntes ikke, at nogen af de to Herrer kunde betegnes som Arbejdsgiver. Talerens Stilling var afhængig af, om Hr. P. Petersen selv ønskede Valget, da Taleren i saa Fald ikke kunde forandre sit Standpunkt, medens han i modsat Fald ikke havde noget imod at stemme paa Borgmester Drechsel. Begge de Herrer kunde mødes med fuld Tillid fra begge Sider.

Samuelson hævdede, at Hr. P. Petersen maatte betragtes som Arbejdsgiver, og

henstillede, at man enedes om at vælge Borgmester Drechsel, saaledes at Amdsraadet i Dag kunde slutte sig til Byraadets Valg og Sagen dermed være tilendebragt.

P. Petersen havde aldrig været særlig begejstret for Valget og navnlig ikke, hvis det skulde sendes ind til Ministeriet med kun 10 Stemmer og derefter kasseres.

Christensen bemærkede, at ingen mistænkte Hr. P. Petersen personlig for Partiskhed, men at det havde sin Interesse at vælge en Formand, der kunde mødes med fuld Tillid fra begge Sider. Taleren anbefalede, at Mødet blev udsat en kort Tid, saaledes at Parterne kunde konferere om Sagen.

Møller mente, at hvis Hr. P. Petersen var Arbejdsgiver, maatte Borgmesteren, som havde Sæde i Sporvejselskabets Bestyrelse, ogsaa være det.

Mødet udsattes i nogle Minutter. Efter at det var genoptaget, foreslog Mikael Johansen at vælge Borgmesteren. Borgmesteren valgtes enstemmigt.

Uddrag fra byrådsmødet den 13. januar 1916 - side 6

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 144-1915)

Valg af Medlemmer til Bestyrelsen for Arbejdsanvisningskontoret.

Formanden meddelte, at den lokale Afdeling af Arbejdsgiverforeningen indstillede Bagermester Martin Nielsen og Arbejdernes Fællesorganisation Havnearbejder Valdemar Petersen. Foruden disse to skulde Byraadets saa vælge to andre.

Mikael Johansen foreslog at vælge Hr. P. Petersen.

Jakob Jensen bragte Hr. Christensen i Forslag.

P. Petersen, Christensen, Bagermester Martin Nielsen og Havnearbejder Valdemar Petersen valgtes.

Uddrag fra byrådsmødet den 27. januar 1916 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 144-1915)

Meddelelse fra Aarhus Amtsråd om, at det til Medlemmer af Bestyrelsen for Arbejdsanvisningen har valgt Borgmester Drechsel (som Formand), Gaardejer P. Knudsen Sørensen, Skejby, Gaardejer Søren Knudsen, Tranbjerg, Trikotagehandler Erik Lejer, Spørring og Arbejdsmand H. C. Schrøder, Viby.

Toges til Efterretning.

Uddrag fra byrådsmødet den 3. februar 1916 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 144-1915)

Skrivelse af 17. Jan. 1916 fra Indenrigsministeriet angaaende det indsendte Forslag til Vedtægt for Arbejdsanvisningskontoret.

Formanden meddelte, at Byraadet blev anmodet om at udtale sig om den af Arbejdsanvisningsdirektøren til Ministeriet fremsendte Erklæring, som gik ud paa, at Direktøren kunde anbefale Indenrigsministeriet at godkende den foreslaaede Vedtægt for Arbejdsanvisningskontoret samt den mellem Byraadet og Amtsrådet indgaaede Overenskomst under Forudsætning af, at Indbyggerantallet ved den senest afholdte almindelige Folketælling lægges til Grund for Fordelingen af Udgifterne, at Bestyrelsens Indstilling om Ansættelse og Afskedigelse af Bestyrer for Kontoret sker saavel til Byraad som til Amtsråd, der hver for sig maa bifalde Indstillingen, og at den Bestyreren givne Bemyndigelse til Ansættelse og Afskedigelse af Personalet paa Kontoret kun gælder for ikke fast Medhjælp. Taleren foreslog at tiltræde den nævnte Erklæring.

Arbejdsanvisningsdirektørens Erklæring tiltraadtes.

Uddrag fra byrådsmødet den 30. marts 1916 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 144-1915)

Indenrigsministeriets Approbation paa Vedtægten for Arbejdsanvisningskontoret i Aarhus.

Toges til Efterretning.

